WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
Faksi: (09) 7740 2139
www.wwf.fi, www.panda.org

WWF *for a living planet*®

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kokous 2.10.2026

VIITE: **E 48/2026 vp Valtioneuvoston selvitys: E kirje komission ehdotuksesta neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2027 ja asetuksen (EU) 2026/249 muuttamisesta tiettyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta**

ASIA: **WWF Suomen asiantuntijalausunto**

WWF kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

- Tällä hetkellä tärkeintä ja kiireellisintä on **asettaa kalastuskuolevuus sellaiselle tasolle, joka mahdollistaa taantuneiden kalakantojen elpymisen tavoitetasolle** eli MSY Btrigger-tason yläpuolelle.
- Kalakantojen säätelyssä ja sitä ohjaavan tieteellisessä neuvonannossa tulee soveltaa **nykyistä laajempaa lähestymistapa** siirtymällä pois yksittäisten kalakantojen suurimpien mahdollisten saaliiden tarkastelusta ja pyytämällä kattavampaa ja laaja-alaisempaa tieteellistä neuvonantoa. Neuvonannon tulee ottaa huomioon muun muassa kalalajien väliset riippuvuussuhteet, kalakantojen koko- ja ikärakenne, petojen vaikutukset sekä ravintoverkon dynamiikkaan liittyvät muutokset.
- Kalakantojen pitkän aikavälin tuottavuutta ei kuitenkaan voida varmistaa ainoastaan kalastuksen säätelyllä. Pidemmällä aikavälillä on välttämätöntä parantaa Itämeren tilaa ennallistamistoimien, kuten vaelluskalojen nousuesteiden purkamisen, ravinnekuormituksen vähentämisen sekä meriympäristön ennallistamistoimien ja suojelualueiden avulla.

Pohjanlahden silakka:

ICESin tämänvuotinen neuvonanto on hyvin poikkeuksellinen. Kanta on kestävän tason (MSY Btrigger) alapuolella, mutta jopa otsikkotason neuvonannon alarajan (FMSY lower) noudattaminen vuonna 2027 johtaisi kutukannan biomassan **pienenemiseen** vuonna 2028. Tämä ei ole kestävä TAC-taso, eikä WWF voi hyväksyä valtioneuvoston esitystä, joka perustuu otsikkotason neuvonannon noudattamiseen.

Suhtaudumme varovaisen myönteisesti komission ehdotukseen Pohjanlahden silakan osalta, koska sen ennustetaan johtavan edes pieneen biomassan kasvuun. Suosittelemme kuitenkin vielä alempaa TAC-tasoa (45 544 tonnia), joka kasvattaisi kannan biomassan MSY Btrigger -tason yläpuolelle eli mahdollistaisi kannan elpymisen. Tämä on ICES-neuvonannon

saalisvaihtoehtotaulukossa ainoa kannan elvyttämiseen tähtäävä saalisvaihtoehto nollasaalisvaihtoehdon lisäksi.

WWF huomauttaa, että komission ehdotuksen noudattaminen ei leikkaisi kalastuskiintiöitä nykytasosta, vaan mahdollistaisi kiintiöiden pienen kasvattamisen.

Itämeren pääaltaan ja Suomenlahden silakka:

Tuemme vahvasti komission ehdotusta, joka on varovaisuusperiaatteen mukainen ja kannan elvyttämiseen tähtäävä. Ehdotus perustuu FMSY lower -tasoa pienempään kalastuskuolevuuteen, ja kaikista nollaa suuremmista saalisvaihtoehdoista se antaa suurimman todennäköisyyden kannan elpymiselle MSY Btrigger -tason yläpuolelle. On syytä huomata, että tämä vaihtoehto pitäisi suhteellisen kalastuskuolevuuden nykyisellä tasolla ja tarkoittaisi käytännössä huomattavaa, 49 prosentin TAC kasvua viime vuoteen verrattuna. Tätä suurempi kiintiötaso ei WWF:n näkemyksen mukaan myöskään edistäisi elinkeinon, ympäristöjärjestöjen ja valtioneuvoston yhteistä näkemystä välttää kalastuskiintiöiden suuria vuosien välisiä vaihteluita.

WWF painottaa, että Itämeren pääaltaan silakkakannan elpymisen ensimmäisiä merkkejä ei tule pitää perusteena kiintiön jyrkälle kasvattamiselle. ICES ennustaa kannan olevan MSY Btrigger -tason yläpuolella vuonna 2027, mutta tällä hetkellä kanta on edelleen tämän tason alapuolella.

Lisäksi WWF huomauttaa, että kalastuselinkeinon ja muiden intressiryhmien edustajista koostuvan Itämeren neuvoa-antavan kalastuskomitean (Baltic Sea Advisory Council) yhteisymmärryksessä hyväksytyssä kalakantojen elvyttämistä koskevassa suosituksessa todetaan: *”Kannan tulisi katsoa elpyneen, kun se on ollut MSY Btrigger -tason yläpuolella vähintään kolmena peräkkäisenä vuotena.”*

Siihen asti, kunnes kanta on täysin elpynyt, Itämeren pääaltaan silakan TAC tulisi asettaa varovaiselle ja kannan elvyttämiseen tähtäävälle tasolle. Komission ehdotus ottaa tämän täysin huomioon.

Itämeren pääaltaan- ja Pohjanlahden sekä Suomenlahden lohi:

Lohen nousumäärät useisiin suuriin Suomen ja Ruotsin jokiin ovat olleet rohkaisevia vuonna 2026. Todennäköinen syy hyvään lohivuoteen on silakkakantojen elpyminen. Useat pienemmät Pohjois-Ruotsin lohikannat ovat kuitenkin edelleen kriittisen alhaisella tasolla, ja kolmen edellisen heikon vuoden vaikutus tulee vääjäämättä vaikuttamaan lohikantojen tilaan vielä useamman vuoden. Lohen kokonaistilanne on siten edelleen epätasainen ja epävarma.

Pidämme myönteisenä komission ja valtioneuvoston näkemystä pitää Itämeren lohikiintiöt nykyisellä tasolla. Samalla korostamme, että heikossa tilassa olevien lohikantojen suojelemiseksi kalastuksen tulee kohdistua istutuksista peräisin oleviin lohiin tai sellaisista joista peräisin oleviin lohiin, joiden kannat ovat hyvässä tilassa. Käytännössä tämä tarkoittaa, että lohen kalastusta tulee kiintiöiden lisäksi säädellä myös muilla toimenpiteillä, kuten rannikon aikasäätelyllä ja vapaa-ajankalastuksen kiintiöillä.

WWF vastustaa jyrkästi valtioneuvoston kannassa esitettyä mahdollisuutta lohen ajosiimakalastuksen avaamisesta neljän merimailin ulkopuolella. ICES:n neuvonanto ja siihen sisältyvä poikkeus Pohjanlahdella tapahtuvan lohen rannikkokalastuksen osalta perustuu puhtaasti siihen, että Suomen ja Ruotsin rannikkokalastuksessa, kuten myös vapaa-ajankalastuksessa, kalastetaan kutuvaelluksella olevia lohia. Ajosiimakalastus sen sijaan kohdistuisi syönnöksellä oleviin lohiin, eikä ole näin ollen linjassa ICES:n neuvonannon kanssa. Ajosiimakalastuksen avaaminen Pohjanlahdella johtaisi hyvin todennäköisesti muiden jäsenvaltioiden osalta pyrkimyksiin purkaa Itämeren pääaltaan ajosiimakalastuskielto. Tämä olisi erittäin haitallista lohikantojen elpymiselle ja myös vahvasti ristiriidassa Suomen tavoitteiden kanssa.

Lohen osalta korostamme, että kansallisten säätelytoimien tärkeimpänä tavoitteena ja toimenpiteenä tulee olla lohikantojen turvaaminen muuttuvissa olosuhteissa. Tällä hetkellä tärkein ja kiireellisin toimenpide on kehittää kansallista säätelyjärjestelmäämme siten, että se mahdollistaa riittävän nopean reagoinnin muuttuviin olosuhteisiin ja tilanteisiin. Lisäksi huomiota tulee kiinnittää erityisesti sekakantakalastuksen riskien ja vaikutusten ratkaisuun myös Pohjanlahden ja Suomenlahden alueella. Tieto- ja tutkimustarpeista korostamme erityisesti tietopohjan kasvattamista lohen merivaelluksesta ja sen aikana tapahtuvasta luonnollisesta ja ihmisen aiheuttamasta kuolleisuudesta.

Kilohaili:

Kilohailin osalta suosittelemme asettamaan TAC:n varovaisuusperiaatteen mukaisesti komission ehdotusta alemmalle tasolle, mieluiten FMSY lower -tasolle tai jopa sen alapuolelle.

Kilohailin osalta varovaisuudelle on useita perusteita:

- kilohailin ja silakan virheellinen saalisraportointi jatkuu edelleen
- kilohaili esiintyy sekakannoissa Itämeren pääaltaan silakkakannan kanssa, jolloin kilohailikiintiön nostaminen kasvattaa tosiasiallisesti myös pääaltaan silakan kalastuskuolevuutta

- kilohailin suuri merkitys Itämeren ravintoverkossa mm. turskan ja muiden petokalojen ravintona
- kilohailin kalastuksessa läntisellä Itämerellä saadaan sivusaaliina heikossa tilassa olevaa läntistä silakkaa, jolle ICES suosittelee nollasaalista.
- lisäksi ICESin neuvonannon kuvaajan perusteella kantaa kalastetaan tällä hetkellä suurimmalla mahdollisella tasolla (F-MSY), vaikka sitä tulisi kalastaa tätä tasoa pienemmällä kalastuskuolevuudella.

Lisäksi suosittelemme jatkamaan kilohailin kutuaikaista kalastuskieltoa. Se on ollut voimassa liian lyhyen ajan, jotta sen vaikuttavuutta voitaisiin vielä arvioida.

Itäinen ja läntinen turska:

Tuemme komission ehdotusta sivusaalis-TAC:n pienentämisestä. Komission ehdottamat TAC-tasot perustuvat nyt jäsenvaltioiden edellisen vuoden tosiasiallisesti raportoimiin saaliiden purkumääriin.

Läntinen silakka:
Tuemme komission ehdotusta sivusaalis-TAC:n pienentämisestä sekä pienimuotoista kalastusta koskevan poikkeuksen lopettamisesta.

Riianlahden silakka:
Komission ehdotus perustuu FMSY-pistearvoon. Vaikka kutukannan biomassa on terveellä tasolla, suosittelemme asettamaan TAC:n varovaisuusperiaatteen mukaisesti komission ehdotusta alemmalle tasolle, mieluiten FMSY lower -tasolle tai jopa sen alapuolelle. Perusteina ovat kutukannan biomassan laskeva kehitys sekä silakan merkitys Itämeren ekosysteemin avainlajina.

Punakampela:
Punakampelan TAC tulisi asettaa komission ehdotusta alemmalle tasolle. Punakampelan kalastuksessa saadaan väistämättä sivusaaliina turskaa, joten suosittelemme asettamaan punakampelan TAC:n selvästi ICESin otsikkotason neuvonantoa alemmalle tasolle turskakantojen elpymisen mahdollistamiseksi. Kalastuskuolevuutta ei missään tapauksessa tule kasvattaa.

Käytännössä tämä tarkoittaa ICESin saalisvaihtoehtotaulukon F=F2025-vaihtoehdon noudattamista eli 1 593 tonnin saalista. On myös syytä huomata, että vaikka kanta on yksilömäärältään suuri, punakampeloiden yksilökoko on pienentynyt, mikä heikentää niiden kaupallista arvoa.

Helsingissä 29.9.2026
WWF Suomi

Elina Erkkilä
Suojelujohtaja

Matti Ovaska
Johtava kalastuksen asiantuntija

Lisätiedot: Matti Ovaska, matti.ovaska@wwf.fi, p. 040 7273149